

mener vi, at det allerede af den Grund er uforvarligt at stille sig paa det Standpunkt, at man siger: intet uden en Forandring i Grundloven, og maa saa meget mere mene det, som ingen af os noget Øjeblik kunde tænke paa at nægte, at de nuværende Tilstande ere i højeste Grad uretsfærdige og stridende baade mod Grundlovens Ord og Aand.

Flerparten er derfor ogsaa enigt om, at Sagen under ingen Omstændighed maa standse, og med Undtagelse af Hansen og Mortensen har den øvrige Del af Flerparten hele Tiden været paa det rene med, at hvis vi ikke kunde komme til et Kompromis, der havde nogen Udsigt til at gaa igennem, maatte vi stemme for Regeringsforslaget med nogle Ændringer. Men paa den anden Side kunde vi dog ikke andet end anse det for i højeste Grad beklageligt, om det virkelig skulde blive nødvendigt paa Grund af de uheldige politiske Forhold og det dermed følgende mangelfulde Samarbejde, at slaa ind paa en Vej, hvorom det gælder, at er man først kommen ind paa den, vilde det siden blive dobbelt svært at forlade den, saa Følgen efter al Sandsynlighed bliver, at vi allerede om et Par Menneskealdre have over 200 Medlemmer i det danske Folketing. Den er ganske vist i rent formel Henseende den mest grundlovmæssige, det skulle vi ikke prøve paa at benægte; men hvad Sagens reelle Side angaar, da føle de fleste af os sig overbeviste om, at hvis man i 1849 og 1866 havde anet, at Befolkningen vilde tiltage, som det er sket, vilde man have truffet andre Bestemmelser, og vi tro derfor ikke, at det paa nogen Maade kan stemples som Mangel paa Grundlovstrofast, at de, der nære den Anskuelse, gør alvorlige Forsøg paa at undgaa en bogstavelig Opfyldelse af den omhandlede Paragraf, saameget mindre som efter vor Overbevisning den aldeles overvejende Del af Befolkningen ikke ønsker den bogstavelige Opfyldelse og de Konsekvenser, der følge deraf. Vi have derfor fra først af rettet vore Bestræbelser paa at enes om Foran-

staltninger, der i en saa væsentlig Grad bødede paa den bestaaende Uretfærdighed, at man, naar disse Foranstaltninger vare trufne, med frelst Samvittighed kunde vente endnu en Tid, til der bliver fuld Klarhed over, hvad Befolkningens sande Mening er i denne Sag, og vi tro om det Kompromis, der ved gensidig Smødelommenhed er kommet istand, at det i alt Fald i alt væsentligt opfylder alle billige Krav i saa Henseende.

Naturligvis ere vi forberedte paa, at Modstanderne straks vilde indvende derimod, at en saadan Udvej har Folketingsflertallet lige siden 1874 hele Tiden været imod, at man vel har anbefalet en Omlægning i Kjøbenhavn uden Forøgelse, og oftere udtalt Ønsker i Retning af Grundlovsændring, men den midlertidige Forøgelse, Suppleringsvejen, har man altid ubetinget modsat sig og gjorde det ikke mindst saa sent som i 1891, under Behandlingen af Mindretallets Forslag i lignende Retning. Men for det første har nu Modstanden mod denne Vej, i alt Fald til ind i Firserne, efter vor Mening været alt andet end ubetinget, og dernæst antage vi, at alle vilde indrømme, at de sørgelige politiske Forhold i den sidste Snæs Aar have i høj Grad ogsaa paavirket dette Spørgsmaal og gjort det overmaade vanskeligt for Folk fra de forskellige politiske Lejre at samles om det, som de rent sagligt set maatte anse for det heldigste. Vi have i den historiske Oversigt anført en Ytring af C. Rimestad om, hvad der i 1874 bragte Mindretallet til subsidiært at slutte sig til det Standpunkt, som Flerparten saa pludselig, uventet i sidste Øjeblik havde omvendt sig til. Ved samme Lejlighed, altsaa 1880, udtalte Th. Nielsen om Flerparten noget lignende, „Da vi sidste Gang“, siger han blandt andet, „forhandlede et lignende Forslag, vare vi midt i en Periode, da man stillede Grundlovsparagrafer op mod hinanden, og da § 32 var den Paragraf, som Regeringen den Gang havde udsøgt til sin Ræledægge, blev det næsten betragtet som en større eller mindre Grad af Grund-